

PROGRAM „EUROPA DLA OBYWATELI” 2014–2020

PRZEWODNIK PROGRAMOWY DOTYCZĄCY DOTACJI NA DZIAŁANIA

Wersja dotycząca zaproszeń, obowiązująca od stycznia 2020 r.

Komisja Europejska

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Spis treści

WPROWADZENIE	4
CEL NINIEJSZEGO PRZEWODNIKA PROGRAMOWEGO.....	4
ROZDZIAŁ I: OGÓLNY PRZEGLĄD PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI”	5
1. Cele i priorytety Programu na lata 2019–2020	5
1.1. Cele ogólne.....	5
1.2. Cele szczegółowe	5
1.3. Wieloletnie priorytety programu „Europa dla obywateli”	5
2. Ogólna charakterystyka programu „Europa dla Obywateli”	5
2.1. Równy dostęp	5
2.2. Wymiar lokalny i międzynarodowy	6
2.3. Dialog międzykulturowy.....	6
2.4. Wolontariat – wyraz aktywnego obywatelstwa europejskiego	6
2.5. Europejski Korpus Solidarności	7
3. STRUKTURA PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI” I RODZAJE DOTACJI	7
3.1. Komponenty Programu	7
3.2. Harmonogram na rok 2020 – składanie wniosków i publikacja wyników procedury wyboru	9
3.2.1. Terminy, okres kwalifikowalności i czas trwania projektu	9
3.2.2. *Wnioski należy złożyć do godz. 17.00 (CET) ostatniego dnia składania wniosków. Powiadomienie i publikacja wyników oceny	9
3.3. Budżet Programu	10
3.4. Zarządzanie Programem i dane kontaktowe.....	11
3.4.1. Komisja Europejska	11
3.4.2. Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA)	11
3.4.3. Punkty kontaktowe programu „Europa dla obywateli”	11
3.4.4. Państwa członkowskie i inne państwa uczestniczące.....	11
ROZDZIAŁ II: PROCEDURY SKŁADANIA WNIOSKÓW I WYBORU.....	13
4. Procedura składania wniosków.....	13
4.1. Krok 1: Zarejestrowanie organizacji	13
4.2. Krok 2: Stworzenie i wypełnienie formularza eForm	13
5. Procedura oceny i wyboru.....	14
5.1. Warunki dopuszczalności	14
5.2. Kryteria kwalifikowalności dla wszystkich komponentów	15
5.2.1. Kwalifikujący się wnioskodawcy	15
5.2.2. Charakter i zakres projektu	17
5.3. Kryteria wykluczenia dla wszystkich komponentów	17
5.3.1. Wykluczenie	17
5.3.2. Środki zaradcze.....	19
5.3.3. Odrzucenie z zaproszenia do składania wniosków	19
5.3.4. Dokumenty uzupełniające	20
5.4. Kryteria wyboru dla wszystkich komponentów	20
5.5. Kryteria przyznania dla wszystkich komponentów	21
5.5.1. Kryteria udzielania dotacji.....	21

5.5.2. Wielkość projektów i równowaga geograficzna	23
5.5.3. Przyznanie dotacji.....	23
5.6. Procedura wyboru: szczegółowe kryteria dla komponentów Programu	23
5.6.1. Komponent 1 – Pamięć o przeszłości Europy	23
5.6.2. Komponent 2: Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie	24
Działanie Partnerstwo miast	24
Działanie Sieci miast.....	25
Działanie Projekty społeczeństwa obywatelskiego	27
ROZDZIAŁ III – WARUNKI FINANSOWE I UMOWNE	29
6. Procedury płatności	32
6.1. Płatności zaliczkowe.....	32
6.1.1. Kwota płatności zaliczkowych w podziale na komponent/działanie.....	32
6.1.2. Zabezpieczenie płatności zaliczkowych	32
6.2. Płatność salda końcowego	33
6.2.1. Sprawozdanie końcowe.....	33
6.2.2. Obliczanie płatności końcowej	33
6.2.3. Zmniejszenie kwoty w związku z nienależytym wykonaniem lub naruszeniem innych zobowiązań	33
6.3. Kontrole.....	34
6.4. Własność/wykorzystanie wyników działania	34
6.5. Ekspozowanie i jawność	34
6.5.1. Ze strony beneficjentów	34
6.5.2. Ze strony Komisji Europejskiej lub EACEA	34
6.5.3. Waloryzacja i rozpowszechnianie wyników	35
6.6. przetwarzanie danych osobowych	35
6.7. Podstawa prawna.....	36
ZAŁĄCZNIK I: PRZEGLĄD KRYTERIÓW KWALIFIKOWALNOŚCI	37
ZAŁĄCZNIK II: WYSOKOŚĆ STAWEK JEDNOSTKOWYCH I PŁATNOŚCI RYCZAŁTOWE	39
Stawki jednostkowe dla działania 1. Pamięć o przeszłości Europy; 2.2. Sieci miast oraz 2.3 Projekty społeczeństwa obywatelskiego	39
Działania przygotowawcze	40
Płatności ryczałtowe na działanie 2.1. Partnerstwo miast	41

Wprowadzenie

Unię Europejską tworzą jej obywatele i to dla nich została ona utworzona. Zachęcanie do szerszego zaangażowania obywateli w sprawy Unii Europejskiej i wartości, które reprezentuje, oraz ułatwianie tego zaangażowania, ma wyjątkowe znaczenie. W tym celu należy zwiększyć zarówno zaangażowanie obywateli w sprawy bieżące, jak i zapewnić szersze rozumienie historii Unii Europejskiej (zwanej dalej „Unią”) i źródeł jej powstania w następstwie dwóch wojen światowych.

Traktat o Unii Europejskiej z 2009 r. (traktat lizboński), który wszedł w życie w dniu 1 grudnia 2009 r., doprowadził do wprowadzenia szeregu zmian mających na celu zbliżenie Unii do jej obywateli i pobudzanie międzynarodowej debaty nad zagadnieniami związanymi z polityką UE. W art. 11 wspomnianego traktatu wprowadzono nowy wymiar demokracji uczestniczącej.

W ciągu następnych lat Europa ma do wypełnienia ambitny plan obejmujący istotne kwestie. W związku z potrzebą przyjęcia decyzji i strategii dotyczących kwestii obejmujących wzrost gospodarczy, bezpieczeństwo i rolę Europy w świecie uczestnictwo obywateli w dyskusjach i ich pomoc w kształtowaniu strategii są ważniejsze niż kiedykolwiek. Komisja Europejska, uznając obywatelstwo europejskie za ważny element umacniania i wspierania procesu integracji europejskiej, nadal zachęca obywateli europejskich do angażowania się we wszystkie aspekty życia ich społeczności, a tym samym umożliwia im udział w budowaniu coraz ściślej zintegrowanej Europy.

W tym kontekście program „Europa dla obywateli” (zwany dalej „Programem”) przyjęty na lata 2014–2020 jest ważnym instrumentem mającym na celu większe zaangażowanie 500 milionów mieszkańców Unii w jej rozwój. Dzięki finansowaniu programów i działań, w których mogą uczestniczyć obywatele, Program promuje wspólną historię i wspólne wartości Europy oraz wzmacnia poczucie odpowiedzialności za rozwój Unii.

Na Program na lata 2014–2020 przeznaczono budżet w wysokości **187 718 000 EUR**.

Cel niniejszego przewodnika programowego

Niniejszy dokument stanowi załącznik do Zaprośzeń do składania wniosków o dotacje na działania w ramach programu „Europa dla obywateli”. Celem niniejszego przewodnika programowego jest wspieranie wszystkich osób zainteresowanych opracowaniem projektów w ramach programu „Europa dla obywateli” (2014–2020) oraz przedstawienie celów Programu i rodzajów działań, które mogą zostać objęte wsparciem.

Przewodnik składa się z następujących rozdziałów:

- Ogólny przegląd Programu;
- Procedury składania wniosków i wyboru;
- Zobowiązania finansowe i umowne;

a także zawiera informacje na temat działań objętych wsparciem, procedur składania wniosków, wyboru i oceny oraz sposobu informowania wnioskodawców o wynikach procedury wyboru.

ROZDZIAŁ I: OGÓLNY PRZEGLĄD PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI”

1. CELE I PRIORYTETY PROGRAMU NA LATA 2019–2020

Wszystkie projekty muszą być zgodne z celami Programu. Projekty ukierunkowane dodatkowo na wieloletnie priorytety Programu będą traktowane priorytetowo.

1.1. CELE OGÓLNE

Zgodnie z nadrzędnym celem zbliżenia Unii do jej obywateli ogólne cele Programu są następujące:

- przyczynianie się do lepszego rozumienia zagadnień związanych z Unią, jej historią i różnorodnością przez obywateli Unii;
- promowanie obywatelstwa europejskiego oraz poprawa warunków społecznego i demokratycznego zaangażowania na poziomie Unii.

1.2. CELE SZCZEGÓŁOWE

Szczegółowe cele Programu realizuje się na poziomie międzynarodowym lub w wymiarze europejskim:

- pogłębianie świadomości obywatelskiej w zakresie pamięci o przeszłości, wspólnej historii i wartości oraz celu Unii, którym jest wspieranie pokoju, unijnych wartości i dobrobytu jej narodów poprzez stymulowanie debaty, refleksji i tworzenia sieci kontaktów;
- zachęcanie do demokratycznego i obywatelskiego uczestnictwa Europejczyków na poziomie Unii przez budowanie ich wiedzy na temat procesu kształtowania polityki Unii i promowanie możliwości społecznego i międzykulturowego zaangażowania oraz wolontariatu na poziomie Unii.

1.3. WIELOLETNIE PRIORYTETY PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI”

Zgodnie z ogólnymi celami Programu wieloletnie priorytety zostały określone przez Komisję Europejską po dokonaniu konsultacji z Komitetem Programowym. Wnioskodawców zachęca się do opracowywania projektów zgodnie z celami Programu i ukierunkowanie ich na wieloletnie priorytety. Wieloletnie priorytety są ogłaszane na stronie internetowej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en i stronie internetowej Komisji Europejskiej: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/citizenship-programme/docs/2020_annex-annual-work-programme_en.pdf.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI”

2.1. RÓWNY DOSTĘP

Program powinien być dostępny dla wszystkich obywateli europejskich bez jakiegokolwiek formy dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek czy orientację seksualną. Promotorzy projektów powinni zwracać należytą uwagę na promowanie równych szans dla wszystkich i niedyskryminację.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zrównoważone włączenie obywateli i społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich państw członkowskich do transnarodowych projektów i działań oraz ich udział w tych projektach i działaniach, uwzględniając wielojęzyczność Unii i potrzebę włączenia słabiej reprezentowanych grup.

2.2. WYMIAR LOKALNY I MIĘDZYNARODOWY

Międzynarodowy charakter stanowi ważną cechę Programu, którą można wyrazić na różne sposoby:

- temat projektu może mieć zasięg międzynarodowy poprzez podejście do danej kwestii z perspektywy europejskiej lub poprzez krytyczne porównanie różnych krajowych punktów widzenia; tego rodzaju międzynarodowy temat może być zrealizowany poprzez oddanie głosu bezpośrednio osobom pochodzącym z różnych państw lub osobom, które na daną kwestię patrzą z oryginalnej, międzynarodowej perspektywy;
- międzynarodowy wymiar może także wynikać z charakteru promotorów projektu: projekt może być opracowywany i realizowany w ramach współpracy szeregu organizacji partnerskich pochodzących z różnych państw uczestniczących;
  - międzynarodowy charakter można także osiągnąć poprzez zapewnienie bezpośredniego ukierunkowania projektów na odbiorców z różnych państw lub rozpowszechnianie wyników projektów w różnych państwach, docierając tym samym pośrednio do europejskiej publiczności.

Promotorów projektów zachęca się do wzmacniania międzynarodowego charakteru ich projektu, w miarę możliwości poprzez łączenie wyżej wymienionych cech.

Międzynarodowy wymiar powinien być uzupełniony wyraźnym wymiarem lokalnym. W celu wypełnienia luki między nimi i Unią Europejską szczególnie ważne jest, aby projekty lub działania wspierane przez ten program docierały do obywateli w ich życiu codziennym i odnosiły się do kwestii, które są istotne z ich punktu widzenia.

2.3. DIALOG MIĘDZYKULTUROWY

Komisja Europejska zobowiązała się do promowania dialogu międzykulturowego poprzez różne inicjatywy i programy. Program „Europa dla obywateli” może przyczynić się do osiągnięcia tego celu, łącząc obywateli europejskich różnych narodowości i posługujących się różnymi językami oraz dając im możliwość udziału we wspólnych działaniach. Udział w takim projekcie powinien pogłębiać powszechną świadomość w zakresie bogactwa środowiska kulturowego i językowego w Europie. Powinien także promować wzajemne zrozumienie i tolerancję, przyczyniając się w ten sposób do rozwijania pełnej szacunku, dynamicznej i wieloaspektowej tożsamości europejskiej. Promotorzy projektów powinni przedstawić w swoim wniosku, w jaki sposób ich projekt będzie się odnosić do tych kwestii.

2.4. WOLONTARIAT – WYRAZ AKTYWNEGO OBYWATELSTWA EUROPEJSKIEGO

Wolontariat stanowi istotny element aktywnego obywatelstwa: poprzez poświęcanie własnego czasu dla dobra innych wolontariusze służą swojej społeczności i odgrywają aktywną rolę w społeczeństwie. Dzięki temu zyskują poczucie przynależności do społeczności, a tym samym poczucie odpowiedzialności. Wolontariat jest zatem szczególnie skuteczną metodą rozwijania zaangażowania obywateli w życie społeczeństwa i jego aspekt polityczny. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszenia interesów ogólnoeuropejskich, stowarzyszenia miast partnerskich i inne organizacje uczestniczące często korzystają z pracy wolontariuszy do celów prowadzenia i rozwijania swojej działalności. Dlatego kładzie się szczególny nacisk na promowanie idei wolontariatu, w szczególności poprzez Europejski Korpus Solidarności (zob. pkt 2.5).

2.5. EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

Europejski Korpus Solidarności powstał z inicjatywy Unii Europejskiej w celu zapewnienia młodzieży możliwości wolontariatu

lub pracy w ramach projektów w ich własnym kraju lub za granicą, które przynoszą korzyści społeczeństwu i ludziom w całej Europie.

W obecnej fazie Europejski Korpus Solidarności czerpie z doświadczeń istniejących instrumentów unijnych, w tym programu „Europa dla obywateli”. W tym kontekście wnioskodawcy, czerpiąc z programu „Europa dla obywateli”, mogą promować wiedzę na temat Korpusu oraz korzystać z jego usług. W szczególności zachęca się wnioskodawców do rekrutacji członków Korpusu Solidarności, tak by docelowe organizacje spełniały kryteria umożliwiające przekazanie im wsparcia oraz by zobowiązały się do przestrzegania Karty Europejskiego Korpusu Solidarności (https://europa.eu/youth/solidarity/mission_pl). Komisja Europejska stworzyła specjalny portal poświęcony Europejskiemu Korpusowi Solidarności¹.

Do inicjatywy Europejskiego Korpusu Solidarności mogą przystąpić wszystkie kwalifikujące się kraje objęte programem „Europa dla obywateli” (zob. pkt 5.2.1).

Należy zauważyć, że beneficjenci włączający do swoich projektów Europejski Korpus Solidarności muszą spełnić wymogi określone w Karcie Europejskiego Korpusu Solidarności (zob. https://europa.eu/youth/solidarity/charter_pl), w tym wymóg dotyczący ubezpieczenia jego członków. W istocie, w ramach programu „Europa dla obywateli”, Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego nie zapewnia – ani bezpośrednio ani pośrednio – ubezpieczenia dla wolontariuszy ani uczestników zaangażowanych przez organizacje otrzymujące pomoc. Każdy z promotorów zobowiązany jest zatem do objęcia wolontariuszy i uczestników uczestniczących w projekcie odpowiednim ubezpieczeniem.

Dodatkowe informacje o Europejskim Korpusie Solidarności dostępne są w Internecie na następujących stronach internetowych:

- <http://europa.eu/solidarity-corps>
- https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en
- <https://eacea.ec.europa.eu/sites/european-solidarity-corps>

3. STRUKTURA PROGRAMU „EUROPA DLA OBYWATELI” I RODZAJE DOTACJI

3.1. KOMPONENTY PROGRAMU

Program jest realizowany poprzez zastosowanie dwóch komponentów i działania horyzontalnego:

- **Komponent 1: Pamięć o przeszłości Europy:** zwiększenie świadomości w zakresie pamięci o przeszłości, wspólnej historii i wartości oraz celu Unii.

---

¹ https://europa.eu/youth/solidarity_pl

- **Komponent 2: Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie:** zachęcanie do demokratycznego i obywatelskiego uczestnictwa obywateli na poziomie Unii.

Działania w ramach tego komponentu obejmują:

- Partnerstwo miast
- Sieci miast
- Projekty społeczeństwa obywatelskiego.

Wspomniane dwa komponenty uzupełnione są działaniem horyzontalnym, które nie jest przedmiotem niniejszego przewodnika:

- **Działanie horyzontalne: Waloryzacja:** analiza, rozpowszechnianie i wykorzystanie wyników projektów.

Rodzaje dotacji:

Należy wprowadzić rozróżnienie między przyznawanymi w ramach Programu dotacjami na działania i dotacjami na działalność.

DOTACJE NA DZIAŁANIA można przyznawać na projekty (w ramach obu komponentów) o ograniczonym okresie, mające na celu realizację konkretnych działań.

DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ zapewniają wsparcie finansowe w zakresie kosztów związanych z realizacją zwykłych, stałych działań organizacji. Oznacza to: koszty personelu, koszt posiedzeń wewnętrznych, publikacji, informacji i rozpowszechniania, koszty podróży wynikające z realizacji programu prac, płatności związane z najmem, amortyzację i inne koszty związane bezpośrednio z programem prac organizacji. Nabór wniosków na okres 2018–2020 został już zakończony.

3.2. HARMONOGRAM NA ROK 2020 – SKŁADANIE WNIOSKÓW I PUBLIKACJA WYNIKÓW PROCEDURY WYBORU

3.2.1. Terminy, okres kwalifikowalności i czas trwania projektu

Terminy składania wniosków zaplanowano następująco:

Komponent 1. Pamięć o przeszłości Europy

Termin składania wniosków*	Okres kwalifikowalności: rozpoczęcie projektów musi nastąpić w okresie
4 lutego	od dnia 1 września 2020 roku do dnia 28 lutego 2021 roku

Komponent 2. Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie

Działanie	Termin składania wniosków*	Okres kwalifikowalności: rozpoczęcie projektów musi nastąpić w okresie
Partnerstwo miast		
	4 lutego	od dnia 1 lipca 2020 roku do dnia 31 marca 2021 roku
	1 września	od dnia 1 lutego 2021 roku do dnia 31 października 2021 roku
Sieci miast		
	3 marca	od dnia 1 września 2020 roku do dnia 28 lutego 2021 roku
	1 września	od dnia 1 marca 2021 roku do dnia 31 sierpnia 2021 roku
Projekty społeczeństwa obywatelskiego		
	1 września	od dnia 1 marca 2021 roku do dnia 31 sierpnia 2021 roku

UWAGA: terminy te należy potwierdzić w stosownych Zaproszeniach do składania wniosków.

3.2.2. *Wnioski należy złożyć do godz. 17.00 (CET) ostatniego dnia składania wniosków. Powiadomienie i publikacja wyników oceny

Wnioskodawcy powinni zostać indywidualnie powiadomieni na piśmie podpisanym przez urzędnika zatwierdzającego i wysłanym jako list polecony do przedstawiciela prawnego za pośrednictwem Portalu poświęconego możliwościom pozyskania finansowania i procedurze przetargowej² o wyniku

procedury oceny najpóźniej sześć miesięcy po upływie terminu składania wniosków. W trakcie tych sześciu miesięcy dokonuje się oceny i wyboru wniosków, po czym podejmuje się decyzję o przyznaniu dotacji. Dopiero po zakończeniu tych procedur listy wybranych projektów zostają opublikowane na następującej stronie internetowej: http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/selection-results_en.

Prawny przedstawiciel organizacji wnioskodawcy otrzyma wiadomość e-mail wyjaśniającą, kiedy pismo informujące o wynikach będzie dostępne na Portalu poświęconym możliwościom pozyskania finansowania i procedurze przetargowej.

Wnioskodawca zobowiązany jest do zawarcia we wniosku właściwego adresu e-mail prawnego przedstawiciela.

Jeżeli formalne powiadomienie na Portalu poświęconym możliwościom pozyskania finansowania i procedurze przetargowej nie zostanie otwarte w okresie przekraczającym 10 dni (w przypadku projektów), Agencja uzna formalne powiadomienie za potwierdzone.

3.3. BUDŻET PROGRAMU

Całkowity budżet Programu wynosi **187 718 000 EUR** na okres siedmiu lat (2014–2020) i jest finansowany w ramach linii budżetowej **18 04 01 01** budżetu Unii.

Wysokość budżetu rocznego zależy od decyzji władz budżetowych (Parlamentu Europejskiego i Rady). Na podanej poniżej stronie internetowej można śledzić poszczególne etapy przyjmowania budżetu:

http://ec.europa.eu/budget/annual/index_en.cfm

Dla przykładu w rozporządzeniu ustanawiającym Program ustalono następujący podział budżetu na poszczególne działania przez cały okres obowiązywania Programu obejmujący lata 2014–2020:

- Komponent 1 – Pamięć o przeszłości Europy: około 20%
- Komponent 2 – Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie około 60%
- Działanie horyzontalne – Waloryzacja: około 10%.

Pozostałe środki są przeznaczone na pokrycie kosztów ogólnych, administracyjnych i technicznych w ramach Programu.

Wysokość rocznego budżetu przyjętego na każde działanie zostanie podana w stosownym Zaproszeniu do składania wniosków.

3.4. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM I DANE KONTAKTOWE

3.4.1. Komisja Europejska

Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów (DG JUST) odpowiada za opracowywanie i sprawne funkcjonowanie Programu. DG HOME na bieżąco zarządza budżetem oraz określa cele, strategię i obszary priorytetowe działań, w tym zamierzenia i kryteria, po przeprowadzeniu konsultacji z Komitetem Programowym. Ponadto kieruje ogólnym wdrażaniem programu, działaniami uzupełniającymi oraz oceną Programu na szczeblu europejskim. Komisja Europejska przekazała odpowiedzialność za zadania związane z realizacją Programu Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

3.4.2. Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA)

EACEA, utworzona decyzją 2013/776/UE Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2013 r., jest odpowiedzialna za realizację dotacji w ramach Programu. EACEA zarządza całym cyklem projektowym, które obejmują opracowanie zaproszeń do składania wniosków, wybór projektów i podpisanie decyzji o udzieleniu dotacji oraz umów o udzielenie dotacji, zarządzanie finansami, monitorowanie projektów, kontakty z beneficjentami oraz kontrole na miejscu. Dodatkowe informacje: http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Dane kontaktowe:

EACEA – Unit C1 Europe for Citizens

Avenue du Bourget, 1 (SPA2 03/85)

B-1140 Bruksela – Belgia

http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Komponent 1 – Pamięć o przeszłości Europy:

EACEA-C1-REMEMBRANCE@ec.europa.eu

Komponent 2 – Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie:

EACEA-C1-TT-NT@ec.europa.eu (Partnerstwo miast i Sieci miast)

EACEA-C1-CIVILSOCIETY@ec.europa.eu (Projekty społeczeństwa obywatelskiego)

3.4.3. Punkty kontaktowe programu „Europa dla obywateli”

W celu ułatwienia zainteresowanym stronom dostępu do informacji na temat programu „Europa dla obywateli” oraz udzielenia im wskazówek i wsparcia Komisja Europejska utworzyła *punkty kontaktowe programu „Europa dla obywateli”*. Wspomniane struktury krajowe odpowiadają za ukierunkowane i skuteczne, oddolne rozpowszechnianie praktycznych informacji na temat realizacji Programu, działań prowadzonych w jego ramach i możliwości finansowania. Wnioskodawców zachęca się, aby kontaktowali się z punktami kontaktowymi programu „Europa dla obywateli” w swoich państwach.

Dane kontaktowe punktów kontaktowych są dostępne na następującej stronie internetowej:

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/citizenship-programme/national-contact-points_en

3.4.4. Państwa członkowskie i inne państwa uczestniczące

Państwa członkowskie UE uczestniczą w realizacji Programu za pośrednictwem Komitetu Programowego, do którego delegują swoich przedstawicieli. Z Komitetem Programowym formalnie

Europa dla obywateli – Przewodnik programowy – wersja na rok 2020

uzgadnia się różne aspekty realizacji Programu, w tym projekt rocznego planu pracy, kryteria i procedury wyboru itp. Inne państwa uczestniczące w Programie biorą udział w pracy Komitetu jako obserwatorzy bez prawa głosu.

ROZDZIAŁ II: PROCEDURY SKŁADANIA WNIOSKÓW I WYBORU

Wszystkie komponenty i działania są objęte elektronicznym systemem składania wniosków. Wnioski dotyczące projektów należy składać wyłącznie za pomocą elektronicznego formularza wniosku o dotację (eForm).

Wnioski przesłane w formie papierowej pocztą lub pocztą elektroniczną NIE będą poddawane dalszej ocenie.

4. PROCEDURA SKŁADANIA WNIOSKÓW

4.1. KROK 1: ZAREJESTROWANIE ORGANIZACJI

Przed złożeniem wniosku elektronicznego wnioskodawcy muszą zarejestrować swoją organizację w rejestrze uczestników znajdującym się na portalu poświęconym możliwościom pozyskania finansowania i procedurze przetargowej oraz uzyskać kod identyfikacyjny uczestnika (PIC9-cyfrowy numer), który służy jako unikalny kod identyfikacyjny organizacji w rejestrze uczestników. Kod PIC należy umieścić na formularzu wniosku.

Rejestr uczestników znajdujący się na portalu poświęconym możliwościom pozyskania finansowania i procedurze przetargowej jest narzędziem, za pomocą którego zarządza się wszystkimi informacjami prawnymi i finansowymi związanymi z

organizacjami. Informacje na temat sposobu rejestracji można znaleźć na portalu pod następującym adresem:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/participant-register>

[Narzędzie to umożliwia wnioskodawcom załadowanie wszystkich istotnych dokumentów związanych z ich organizacją \(takich jak: dokumenty rejestracyjne, status prawny, sprawozdanie finansowe\).](#)

4.2. KROK 2: STWORZENIE I WYPEŁNIENIE FORMULARZA EFORM

Po zakończeniu kroku 1 należy przejść na stronę główną formularza wniosku eForm EACEA i utworzyć własny formularz wniosku eForm, klikając na przycisk „Create new application eForm” (Utwórz nowy formularz eForm).

Należy wypełnić wszystkie pola danych na formularzu eForm i dołączyć oświadczenie (dostępne na stronie EACEA w zakładce „Funding” w sekcji „How to apply” stosownego zaproszenia do składania wniosków, na stronie internetowej: https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en).

Prawidłowo złożony wniosek MUSI zawierać numer wniosku, który zostanie automatycznie nadany i zapisany w momencie złożenia tego wniosku.

Jeśli z przyczyn technicznych nie uda się złożyć wniosku, należy skontaktować się z działem pomocy technicznej EACEA **PRZED** upływem terminu składania wniosków, wysyłając wiadomość na adres eacea-helpdesk@ec.europa.eu. W przypadku wystąpienia problemów technicznych w procesie składania wniosków należy zachować dowody potwierdzające próbę złożenia wniosku przed upływem terminu.

Nie zezwala się na wprowadzanie jakichkolwiek zmian do wniosku po upływie terminu na składanie wniosków. Jeżeli zaistnieje jedna potrzeba doprecyzowania pewnych kwestii lub poprawienia błędów pisarskich, Agencja może skontaktować się z wnioskodawcą w trakcie procesu oceny³.

NIE NALEŻY WYSYLAĆ EGZEMPLARZA formularza eForm i załączonych dokumentów na adres EACEA drogą pocztową.

Dalsze informacje na temat procedury składania wniosków można znaleźć na stronie internetowej EACEA w zakładce „Proposal Submission User Guide: How to create, complete and submit an Application eForm” (przewodnik dla użytkowników dotyczący składania wniosków: w jaki sposób stworzyć, wypełnić i złożyć wniosek w formularzu eForm): https://eacea.ec.europa.eu/documents/eforms_en.

Dodatkowe dokumenty do dostarczenia przez wnioskodawcę i WYŁĄCZNIE na żądanie EACEA

Dla wszystkich komponentów lub działań:

Z wnioskodawcami można kontaktować się za pośrednictwem Służb UE ds. Zatwierdzania (Służby ds. Zatwierdzania Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych) przez system informacyjny wbudowany w Rejestr uczestników, a także zwracać się do nich o dostarczenie dokumentów potwierdzających niezbędnych do udowodnienia istnienia i statusu prawnego oraz zdolności finansowej organizacji. Wszelkie niezbędne szczegóły i instrukcje będą przekazywane w ramach tego oddzielnego zgłoszenia.

Dla Partnerstwa miast i Sieci miast:

dowód, że dana organizacja działa w imieniu co najmniej jednego z samorządów terytorialnych (dotyczy tylko organizacji nienastawionych na zysk i komitetów do spraw partnerstwa).

5. PROCEDURA OCENY I WYBORU

Dotacje Unii Europejskiej są przyznawane zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji. Po zweryfikowaniu spełnienia warunków dopuszczalności wskazanych w zaproszeniu do składania wniosków wnioski będą oceniane pod względem następujących kryteriów: kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru i przyznania dotacji. W razie konieczności, w trakcie procesu oceny, wnioski mogą zostać przetłumaczone.

5.1. WARUNKI DOPUSZCZALNOŚCI

Wnioski muszą spełniać następujące warunki:

- muszą zostać wysłane przed upływem terminu składania wniosków, o którym mowa w punkcie 3.2.1.;
- muszą zostać złożone na piśmie, przy użyciu formularza eForm (zob. pkt 4);
- muszą zostać sporządzone w jednym z 24 języków urzędowych UE⁴.

---

³ Art. 151 i art. 200 ust.3 RF

⁴ Zob.: http://ec.europa.eu/dgs/translation/translating/officiallanguages/index_en.htm

Niezastosowanie się do powyższego wymogu będzie skutkowało odrzuceniem wniosku.

W poniższych punktach przedstawiono kryteria mające zastosowanie do wszystkich komponentów (zob. pkt 5.2) oraz kryteria szczególne dotyczące poszczególnych komponentów (zob. pkt 5.6).

5.2. KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI DLA WSZYSTKICH KOMPONENTÓW

Niniejszy przewodnik zawiera tabelę przeglądową kryteriów kwalifikowalności stosowanych w ramach niniejszego Programu (ZAŁĄCZNIK I).

Zgłoszenia muszą w pełni spełniać kryteria kwalifikowalności obowiązujące w odniesieniu do wszystkich komponentów Programu, a także szczególne kryteria kwalifikowalności mające zastosowanie do poszczególnych działań (zob. pkt 5.6).

Ocenię pod względem spełnienia kryteriów przyznania dotacji będą podlegać wyłącznie wnioski, które uznano za kwalifikowalne⁵. Wiarygodność weryfikacji kryteriów kwalifikowalności formularza eForm nadzoruje personel EACEA. Jeżeli dany wniosek nie spełnia tych kryteriów, zostanie odrzucony bez przeprowadzania dalszej oceny.

5.2.1. Kwalifikujący się wnioskodawcy

W niniejszym rozdziale termin wnioskodawcy dotyczy wnioskodawców i partnerów

Status prawny

Wnioskodawcy muszą być albo organami publicznymi, albo organizacjami nienastawionymi na zysk posiadającymi osobowość prawną (zob. szczegółowe kryterium kwalifikowalności dla każdego komponentu/działania). Osoby fizyczne NIE kwalifikują się zgodnie z przedmiotowym programem.

Organizacja składająca wniosek musi być uznawana za „osobę prawną” na mocy prawa krajowego i tym samym musi posiadać niezależną osobowość prawną oraz zdolność do zawierania umów i przyjmowania na siebie odpowiedzialności. Ponadto dany podmiot powinien być uprawniony do obrony we własnym imieniu w ramach postępowań dotyczących rozstrzygnięcia sporów, bez interwencji organizacji macierzystej.

W drodze wyjątku, podmioty nieposiadające osobowości prawnej mogą kwalifikować się do uzyskania dotacji, pod warunkiem spełnienia następujących warunków określonych w rozporządzeniu finansowym nr 2018/1046 (w szczególności w art. 196 i 197 ust. 2 lit. c):

- ich przedstawiciele są uprawnieni do zaciągania w imieniu danego podmiotu zobowiązań prawnych,
- podmiot posiada zdolność finansową i operacyjną równoważną zdolności osoby prawnej.

---

⁵ Wnioskodawcy, którzy nie spełniają kryteriów kwalifikowalności, nie mogą zakończyć pomyślnie procesu składania wniosku. Po niepomyślnej próbie złożenia wniosku na dole formularza eForm pojawia się komunikat o błędzie wyjaśniający przyczyny niepowodzenia, w tym przyczyny związane z kryteriami kwalifikowalności. Wnioskodawcy uzyskują zatem wskazówki podczas całego procesu składania wniosków i mają możliwość natychmiastowego uzupełnienia braków w zakresie zgodności z kryteriami kwalifikowalności, naprawienia ich i ponownego złożenia wniosku.

Oba warunki muszą być spełnione

Zatwierdzenie podmiotów prawnych w Rejestrze uczestników (tj. weryfikacja istnienia prawnego i przyznawania określonego „statusu prawnego”) jest dokonywane przez Służby ds. Zatwierdzania REA na podstawie rozporządzenia finansowego nr 2018/1046 mającego zastosowanie do budżetu Unii Europejskiej, a także na podstawie dokumentu „Dotacje i Przetargi UE – Zasady zatwierdzania podmiotów prawnych, wyznaczania przedstawicieli mianowanych przez podmioty prawne (LEAR) oraz oceny zdolności finansowej (opublikowanego w Rejestrze uczestników pod następującym adresem: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/lev/h2020-rules-lev-lear-fvc_en.pdf).

Siedziba wnioskodawców musi znajdować się w następujących kwalifikujących się krajach:

- **państwach członkowskich** Unii Europejskiej: Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, na Cyprze, w Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, na Litwie, w Luksemburgu, na Łotwie, Malcie, w Niemczech, Polsce, Portugalii, Republice Czeskiej, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, na Węgrzech, we Włoszech, w Zjednoczonym Królestwie.
- Albanii, Bośni i Hercegowinie, Republice Macedonii Północnej, Czarnogórze, Serbii i w Kosowie⁶.

Informacja dla wnioskodawców ze Zjednoczonego Królestwa:

Należy zwrócić uwagę, że kryteria kwalifikowalności muszą być spełnione w *całym* okresie, na który przyznana jest dotacja. Jeśli Zjednoczone Królestwo opuści UE w okresie, na jaki przyznana została dotacja, nie zawarłszy uprzednio porozumienia z UE gwarantującego kwalifikowalność wnioskodawcom brytyjskim po wyjściu tego państwa z UE, brytyjscy beneficjenci przestaną otrzymywać finansowanie ze środków UE (w miarę możliwości nadal uczestnicząc w projektach), lub będą zmuszeni do zaprzestania ich realizacji.

Co najmniej jedno państwo członkowskie UE musi być zaangażowane w projekty Pamięci o przeszłości i projekty związane z Partnerstwem miast, a co najmniej dwa państwa członkowskie muszą uczestniczyć w projektach realizowanych w ramach Sieci miast i Projektach społeczeństwa obywatelskiego.

Potencjalne kraje uczestniczące

Program jest potencjalnie otwarty dla krajów należących do niżej wymienionych kategorii, pod warunkiem podpisania przez nie umowy międzynarodowej z Komisją Europejską dotyczącego ich udziału w Programie:

- a) państwa przystępujące i kandydujące do Unii oraz potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i warunkami ich uczestnictwa w programach unijnych, ustanowionymi na mocy odpowiednich umów ramowych, decyzji rady stowarzyszenia lub podobnych porozumień;
- b) państwa EFTA, które są stroną porozumienia EOG, zgodnie z treścią tego porozumienia.

Dotychczas Albania, Macedonia Północna, Czarnogóra, Serbia, Bośnia i Hercegowina oraz Kosowo* podpisały umowę o uczestnictwie w programie „Europa dla obywateli”. W przypadku podpisania

---

⁶ Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

umowy międzynarodowej przez którykolwiek z krajów potencjalnie uczestniczących w programie „Europa dla obywateli” w 2020 r. niniejsza informacja zostanie opublikowana na stronie internetowej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

Rodzaj organizacji

Jak podkreślono w statucie organizacji, misja musi być zgodna z celami określonymi w programie Europa dla Obywateli, z celami komponentu i działania, zgodnie z którymi złożono wniosek projektowy.

Organizacje otrzymujące dotacje na działalność w ramach programu Europa dla Obywateli nie kwalifikują się jako główni wnioskodawcy ubiegający się o dotacje na rzecz projektów.

Zob. szczegółowe kryterium kwalifikowalności dla każdego komponentu/działania.

Liczba partnerów

Zob. szczegółowe kryterium kwalifikowalności dla każdego komponentu/działania.

5.2.2. Charakter i zakres projektu

Zob. szczegółowe kryterium kwalifikowalności dla każdego komponentu/działania.

- Liczba uczestników
- Miejsce przeprowadzenia i liczba działań
- Okres kwalifikowalności (jak w pkt 3.2.1) / czas trwania projektu

5.3. KRYTERIA WYKLUCZENIA DLA WSZYSTKICH KOMPONENTÓW

5.3.1. Wykluczenie

Urzędnik zatwierdzający wyklucza wnioskodawcę z udziału w procedurze zaproszenia do składania wniosków w przypadku gdy:

- a) wnioskodawca znajduje się w stanie upadłości lub w trakcie likwidacji albo jego działalnością zarządza likwidator lub sąd, prowadzi postępowanie układowe z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą, prowadzone jest wobec niego postępowanie sądowe dotyczące tych kwestii, bądź też znajduje się w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w unijnych lub krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych;
- b) stwierdzono, prawomocnym wyrokiem lub prawomocną decyzją administracyjną, że wnioskodawca nie wypełnił swoich obowiązków w zakresie płacenia podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- c) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej, że wnioskodawca dopuścił się poważnego uchybienia zawodowego poprzez naruszenie obowiązujących przepisów prawa, regulacji lub norm etycznych obowiązujących w zawodzie wnioskodawcy lub poprzez umyślne działanie lub rażące zaniedbanie, obejmujące w szczególności:
  - (i) wynikające z nieuczciwości lub zaniedbania podanie fałszywych informacji niezbędnych do weryfikacji braku podstaw do wykluczenia lub spełnienia kryteriów kwalifikowalności

- lub wyboru, lub w ramach wykonania umowy, umowy o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji;
- (ii) zawarcie umowy z innymi wnioskodawcami w celu zakłócenia konkurencji;
  - (iii) naruszenie praw własności intelektualnej;
  - (iv) próbę wpłynięcia na proces podejmowania decyzji przez Agencję w trakcie procedury przyznawania dotacji;
  - (v) próbę uzyskania informacji poufnych, które mogą przysporzyć mu nienależne korzyści w procedurze przyznawania dotacji;
- d) prawomocnym wyrokiem stwierdzono, że wnioskodawca dopuścił się któregoś z poniższych przewinień:
- (i) nadużycia finansowego w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 i art. 1 Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r.;
  - (ii) korupcji w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 lub art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r., lub zachowania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, lub korupcji w rozumieniu obowiązujących przepisów;
  - (iii) zachowanie związane z uczestnictwem w organizacji przestępczej, o którym mowa w art. 2 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW;
  - (iv) pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu w rozumieniu art. 1 ust. 3, 4 i 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849;
  - (v) przestępstwa terrorystyczne lub przestępstwa związane z działalnością terrorystyczną w rozumieniu odpowiednio art. 1 oraz 3 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW lub podleganie, pomocnictwo lub usiłowanie popełnienia tych przestępstw, jak określono to w art. 4 wspomnianej decyzji;
  - (vi) pracę dzieci lub inne przestępstwa związane z handlem ludźmi w rozumieniu art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE;
- e) wnioskodawca dopuścił się znaczących uchybień w wypełnieniu najważniejszych obowiązków w ramach wykonywania zamówienia, umowy o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji finansowanej z budżetu Unii, które doprowadziły do wcześniejszego rozwiązania tych umów lub do zastosowania kar umownych lub które zostały wykryte w następstwie kontroli, audytów lub dochodzeń prowadzonych przez urzędnika zatwierdzającego, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) lub Trybunał Obrachunkowy;
- f) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że wnioskodawca dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95;
- g) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej, że wnioskodawca ustanowił podmiot w innej jurysdykcji w zamiarze obejścia zobowiązań skarbowych, społecznych lub jakichkolwiek innych zobowiązań prawnych, które są obowiązkowo stosowane w jurysdykcji jego siedziby, centralnej administracji lub głównej siedziby wykonywania działalności gospodarczej;
- h) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej, że podmiot został ustanowiony w zamiarze, o którym mowa w lit. g);

- i) w sytuacjach, o których mowa w lit. c)–h) powyżej wnioskodawca podlega:
- (i) faktom ustalonym w kontekście audytów lub dochodzeń przeprowadzonych przez Prokuraturę Europejską po jej ustanowieniu, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych lub audytora wewnętrznego lub innych kontroli przeprowadzonych pod nadzorem urzędnika zatwierdzającego z instytucji unijnej, urzędu europejskiego, agencji unijnej lub organu unijnego;
  - (ii) nieprawomocnym wyrokom i nieostatecznym decyzjom administracyjnym, które mogą obejmować środki dyscyplinarne podjęte przez właściwy organ nadzoru odpowiedzialny za weryfikację stosowania norm etyki zawodowej;
  - (iii) faktom, o których mowa w decyzjach osób fizycznych lub prawnych, którym powierzono zadania związane z wykonaniem budżetu unijnego;
  - (iv) informacjom przekazanych przez państwa członkowskie wykonujące unijne środki finansowe;
  - (v) decyzjom Komisji dotyczącym naruszenia unijnych zasad konkurencji lub właściwego organu krajowego dotyczących naruszenia unijnego lub krajowego prawa konkurencji;
  - (vi) decyzjom o wykluczeniu podjętym przez urzędnika zatwierdzającego z instytucji unijnej, urzędu europejskiego, agencji unijnej lub organu unijnego.

5.3.2. Środki zaradcze⁷

Jeśli wnioskodawca składa oświadczenie o wystąpieniu którejś z wyżej wymienionych sytuacji wykluczenia (zob. pkt 5.3.1) musi on wskazać środki, które podjął w celu zaradzenia sytuacji wykluczenia, wykazując tym samym swoją wiarygodność. Środki takie mogą obejmować np. środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, mające na celu poprawę zachowania i zapobieżenie wystąpieniu wspomnianych sytuacji w przyszłości, naprawienie szkód lub zapłatę kar finansowych lub wszelkich podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne. W załączniku do takiego oświadczenia należy umieścić dowody w formie dokumentu ilustrujące podjęte środki zaradcze. Nie dotyczy to sytuacji, o których mowa w lit. d) podpunktu 5.3.1.

5.3.3. Odrzucenie z zaproszenia do składania wniosków

Urzędnik zatwierdzający nie przyznaje dotacji wnioskodawcy w przypadku gdy:

- a) zachodzi sytuacja wykluczająca, stwierdzona zgodnie z podpunktem 5.3.1;
- b) wnioskodawca błędnie przedstawił informacje wymagane jako warunek udziału w procedurze lub nie dostarczył tych informacji; lub
- c) wnioskodawca był wcześniej zaangażowany w przygotowanie dokumentów wykorzystywanych w procedurze udzielenia dotacji, co pociąga za sobą naruszenie zasady równego traktowania, w tym zakłócenie konkurencji, któremu nie można zaradzić w inny sposób.

Wobec wnioskodawców można zastosować sankcje administracyjne (wykluczenie)⁸, jeśli którekolwiek z oświadczeń lub informacji przekazanych jako warunek udziału w niniejszej procedurze okażą się niezgodne z prawdą.

---

⁷ Art. 136 ust.7 RF

⁸ Art. 138 RF

5.3.4. Dokumenty uzupełniające⁹

Wnioskodawcy muszą przedłożyć oświadczenie poświadczające, iż nie znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 136 ust. 1 i art. 141 RF, wypełniając odpowiedni formularz dołączony do formularza wniosku towarzyszącego zaproszeniu do składania wniosków i dostępnego pod adresem https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/funding_en.

Wnioskodawcy podpisują oświadczenie w imieniu własnym i w imieniu organizacji partnerskich. Niniejsze oświadczenie stanowi integralną część wniosku (eFormularza).

5.4. KRYTERIA WYBORU DLA WSZYSTKICH KOMPONENTÓW

Wnioskodawcy muszą złożyć wypełnione i podpisane oświadczenie potwierdzające ich zdolność finansową i operacyjną do zrealizowania proponowanych działań.

Zdolność finansowa oznacza, że wnioskodawcy muszą posiadać stabilne i wystarczające źródła finansowania, aby utrzymać swoją działalność przez cały czas trwania dotacji i uczestniczyć w finansowaniu. Oprócz oświadczenia, w przypadku wniosku o dotację przekraczającą kwotę 60 000 EUR, zdolność finansowa będzie oceniana na podstawie oficjalnych sprawozdań finansowych (w tym bilansu, rachunków zysków i strat oraz załączników) za ostatni rok budżetowy, za który zamknięto rozliczenia (zob. pkt 4.2).

Służby ds. walidacji Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych (REA) mogą kontaktować się z organizacjami wnioskodawców w imieniu Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) z prośbą o przedłożenie dalszej dokumentacji służącej ocenie ich zdolności finansowej.

UWAGA: Weryfikacja zdolności finansowej nie ma zastosowania do organów publicznych.

Jeżeli EACEA stwierdzi, że wymagana zdolność finansowa – oceniona na podstawie złożonych dokumentów – nie została potwierdzona lub nie jest wystarczająca, może:

- zwrócić się o dodatkowe informacje;
- zaproponować umowę o udzielenie dotacji lub decyzję o udzieleniu dotacji obejmującą zaliczkę pokrywaną w formie gwarancji bankowej;
- zaproponować umowę o udzielenie dotacji lub decyzję o udzieleniu dotacji nieobejmującą zaliczek;
- zaproponować umowę o udzielenie dotacji lub decyzję o udzieleniu dotacji obejmującą zaliczki płatne w ratach;
- odrzucić wniosek.

Zdolność operacyjna oznacza, że wnioskodawca faktycznie posiada odpowiednie zasoby do realizacji wnioskowanego działania. Zdolność operacyjna będzie oceniana na podstawie doświadczenia zawodowego oraz referencji wnioskodawcy w danej dziedzinie. W tym względzie wnioskodawca składa oświadczenie, a w przypadku wniosku o dotację przekraczającą kwotę 60 000 EUR informacje te należy przekazać w odpowiedniej sekcji formularza wniosku

⁹ Art. 137 RF

sporządzonego w tym celu. W sprawie zdolności operacyjnej w zakresie wniosków składanych przez organizacje utworzone w krajach niebędących państwami członkowskimi UE można konsultować się z delegacjami unijnymi.

5.5. KRYTERIA PRZYZNANIA DLA WSZYSTKICH KOMPONENTÓW

Wnioski spełniające kryteria kwalifikowalności, wykluczenia i wyboru muszą zostać ocenione według kryteriów opublikowanych w zaproszeniu do składania wniosków. Kryteria przyznania dotacji umożliwiają dokonanie oceny jakości wniosków w stosunku do celów zaproszeń do składania wniosków oraz celów Programu. Na podstawie tych kryteriów dotacje otrzymają ci wnioskodawcy, których wnioski maksymalnie zwiększają ogólną skuteczność Programu.

Kwalifikujące się wnioski analizuje *komitet oceniający*, w którego skład wchodzi pracownicy Komisji Europejskiej i EACEA. Jego praca polega na ocenie jakości kwalifikujących się wniosków, dokonywanej przez specjalistów. *Komitet oceniający* proponuje wykaz projektów, które otrzymają dotację, na podstawie wyniku oceny i dostępnych środków budżetowych.

5.5.1. Kryteria udzielania dotacji

Zastosowanie mają następujące kryteria przyznania:

% możliwych do zdobycia punktów	
30%	<p><u>Spójność z celami Programu i danym komponentem Programu:</u></p> <p>W ramach tego kryterium ocenia się zakres, w jakim:</p> <p>Cele złożonego projektu są zgodne z ogólnymi i szczegółowymi celami Programu.</p> <p>Ukierunkowanie tematyczne projektu uwzględnia wieloletnie priorytety Programu.</p> <p>Proponowane działania i oczekiwane wyniki powinny przyczynić się do osiągnięcia celów Programu, komponentu i działania oraz być zgodne z charakterystyką Programu.</p>
35%	<p><u>Jakość planu działania projektu:</u></p> <p>W ramach tego kryterium ocenia się zakres, w jakim:</p> <p>Proponowane działania muszą być właściwe dla zrealizowania potrzeb i celów projektu.</p> <p>Proponowane działania, metody pracy oraz zasoby są spójne z celami.</p> <p>Skuteczność: wyniki powinny być uzyskiwane przy racjonalnych kosztach.</p> <p>W projektach wyraźnie widoczny jest wymiar europejski (tj. ukierunkowanie tematyczne działań przewidzianych w ramach projektu musi pobudzać refleksję nad historią i wartościami UE, wykraczającą poza perspektywę krajową w przypadku komponentu 1 oraz angażującą obywateli w unijne życie publiczne i polityczne w przypadku komponentu 2).</p> <p>Projekty zraszają różnego rodzaju organizacje (samorządy terytorialne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytuty badawcze itp.) lub rozwijają różne rodzaje</p>

	<p>działalności (badania, kształcenie pozaformalne, debaty jawne, wystawy itp.) bądź angażują obywateli pochodzących z różnych grup zawodowych i społecznych.</p> <p>Projekty wykorzystują nowe metody pracy lub proponują innowacyjne działania.</p>
15%	<p><u>Rozpowszechnianie:</u></p> <p>W ramach tego kryterium ocenia się zakres, w jakim:</p> <p>W ramach projektu należy podjąć niezbędne działania na rzecz zapewnienia wykorzystania i rozpowszechnienia jego wyników.</p> <p>Proponowany projekt tworzy efekt mnożnikowy wśród szerszej grupy odbiorców niż grupa bezpośrednio uczestnicząca w działaniach.</p> <p>Należy opracować realistyczny i praktyczny plan rozpowszechniania w celu umożliwienia skutecznego transferu i wymiany rezultatów przewidzianych w projekcie.</p> <p>Wykorzystanie innowacyjnych kanałów e-zaangażowania takich jak media społecznościowe oraz technologie informacyjno-komunikacyjne.</p>
20%	<p><u>Wpływ i zaangażowanie obywateli:</u></p> <p>W ramach tego kryterium ocenia się zakres, w jakim:</p> <p>Liczba zaangażowanych organizacji, uczestników i państw powinna być na tyle duża, aby zapewnić prawdziwie europejski wymiar proponowanego projektu.</p> <p>Wpływ: W pierwszej kolejności udzielane będą dotacje na projekty przyczyniające się do kształtowania agendy politycznej Unii.</p> <p>Stabilność: Celem proponowanych projektów lub działań powinno być uzyskanie zrównoważonych, średnio- i długoterminowych efektów.</p> <p>Proponowane działania powinny oferować uczestnikom możliwość aktywnego zaangażowania w projekt oraz podniesione w nim kwestie.</p> <p>Należy dążyć do osiągnięcia równowagi pomiędzy obywatelami, którzy już działają w danej organizacji lub instytucji, a obywatelami, którzy nie są jeszcze zaangażowani w tego rodzaju działalność.</p> <p>Projekty angażują obywateli należących do słabiej reprezentowanych grup lub osoby o mniejszych szansach.</p> <p>TYLKO w przypadku projektów w zakresie Pamięci o przeszłości i Uczestnictwa obywatelskiego: organizacje angażują członków Europejskiego Korpusu Solidarności.</p> <p>W przypadku</p>

5.5.2. Wielkość projektów i równowaga geograficzna

Zgodnie z wymogami aktu podstawowego przy wyborze będzie w jak największym stopniu uwzględniany aspekt równowagi geograficznej. W związku z tym wśród projektów ocenionych przez komitet oceniający jako projekty na tym samym poziomie jakości priorytetowo będą traktowane projekty z krajów słabiej reprezentowanych.

5.5.3. Przyznanie dotacji

Dopiero po zakończeniu opisanej wyżej procedury wyboru urzędnikowi zatwierdzającemu, który podejmuje decyzję, można zaproponować wykaz wniosków wybranych do współfinansowania.

Kwalifikujące się wnioski z największą liczbą punktów mogą otrzymać dotację do wysokości odpowiadającej granicy dostępnych środków. Wybrani wnioskodawcy otrzymują umowę o udzielenie dotacji lub decyzję o udzieleniu dotacji z kwotą dotacji przyznanej przez Unię i warunkami przyznania dotacji.

5.6. PROCEDURA WYBORU: SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA DLA KOMPONENTÓW PROGRAMU

5.6.1. Komponent 1 – Pamięć o przeszłości Europy

Fundamentem Unii Europejskiej są wartości podstawowe, takie jak wolność, demokracja i poszanowanie praw człowieka. Aby w pełni docenić ich znaczenie, konieczne jest zachowanie pamięci o przeszłości, zwłaszcza wśród młodszych pokoleń, w celu wyjścia poza przeszłość i budowania przyszłości.

W ramach tego komponentu wsparcie mogą uzyskać następujące rodzaje projektów:

W ramach tego komponentu wsparcie mogą uzyskać działania zachęcające do refleksji na temat europejskiej różnorodności kulturowej i szeroko rozumianych wspólnych wartości. W tym kontekście finansowaniu podlegają projekty zajmujące się refleksją na temat przyczyn pojawienia się **reżimów totalitarnych** w historii nowożytnej Europy (szczególnie, ale nie wyłącznie, nazizmu, który doprowadził do Holokaustu, faszyzmu, stalinizmu i totalitarnych reżimów komunistycznych) oraz upamiętniające ofiary ich zbrodni.

Komponent ten obejmuje również działania dotyczące **innych punktów zwrotnych i punktów odniesienia w najnowszej historii Europy**. W szczególności pierwszeństwo będzie przyznawane działaniom, które promują tolerancję, wzajemne zrozumienie, dialog międzykulturowy i pojednanie jako sposób wyjścia poza przeszłość i budowania przyszłości i których celem jest w szczególności dotarcie do młodszego pokolenia.

Ponadto projekty powinny być realizowane na poziomie międzynarodowym (tworzenie i prowadzenie transnarodowych partnerstw i sieci) lub posiadać wyraźny wymiar europejski.

Maksymalna kwota dotacji

Maksymalna kwota dotacji na projekt w zakresie Pamięci o przeszłości wynosi **100 000 EUR**.

Procedura wyboru

Oprócz opisanych powyżej ogólnych kryteriów kwalifikowalności, wykluczenia i wyboru (zob. pkt 2.1–2.3) projekty muszą spełniać następujące szczegółowe kryteria kwalifikowalności dla projektów w zakresie Pamięci o przeszłości Europy.

Szczegółowe kryteria dla projektów w zakresie Pamięci o przeszłości Europy

A. Wnioskodawcy

- **Rodzaj organizacji:** Publiczne samorządy terytorialne lub władze regionalne lub organizacje nienastawione na zysk, w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszenia ocalałych oraz organizacje kulturalne, młodzieżowe, edukacyjne i badawcze. **Liczba partnerów:** W projekcie muszą brać udział organizacje z co najmniej jednego państwa członkowskiego. Pierwszeństwo przyznaje się projektom międzynarodowym.

B. Charakter i zakres projektu

- **Miejsce przeprowadzenia działań:** Działania muszą być prowadzone w **jednym z kwalifikujących się krajów**.
- **Okres kwalifikowalności / czas trwania projektu:** Rozpoczęcie projektu musi nastąpić w odpowiednim okresie kwalifikowalności (zob. pkt 3.2). Maksymalny czas trwania projektu wynosi **18 miesięcy**.

5.6.2. Komponent 2: Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie

W ramach tego komponentu wsparcie mogą uzyskać działania obejmujące szeroko rozumiane uczestnictwo obywatelskie ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych bezpośrednio ze strategiami UE w celu zapewnienia konkretnego udziału w procesie kształtowania polityki Unii w dziedzinach związanych z celami Programu. Może się to odbywać na wszystkich etapach, z udziałem wszystkich instytucjonalnych partnerów w dyskusji, i obejmować w szczególności: działania w zakresie opracowywania programu, zapewnianie wsparcia podczas etapu przygotowawczego i negocjowania wniosków dotyczących polityki, zapewnianie informacji zwrotnej w kwestii istotnych realizowanych inicjatyw. Komponent obejmuje także projekty i inicjatywy, które rozwijają możliwości w zakresie wzajemnego zrozumienia, solidarności w kwestii międzykulturowego uczenia się, zaangażowania społecznego i wolontariatu na poziomie Unii.

Działanie Partnerstwo miast

Działanie to ma na celu wspieranie projektów zrzeszających szerokie grono miast partnerskich w mieście będącym gospodarzem projektu skupionych wokół tematów zgodnych z celami Programu i z uwzględnieniem priorytetów wieloletnich. Projekty w ramach Partnerstwa miast muszą zapewniać organizację działań w ramach projektu w ciągu 21 dni (maksymalny czas trwania projektu).

Dzięki mobilizowaniu obywateli na poziomie lokalnym i unijnym do prowadzenia debat dotyczących konkretnych kwestii z europejskiej agendy politycznej, działanie to będzie promowało uczestnictwo obywateli w procesie kształtowania polityki Unii i rozwijało możliwości zaangażowania społecznego i wolontariatu na poziomie Unii.

Partnerstwo miast należy rozumieć w szerokim znaczeniu, tj. jako określenie odnoszące się do władz miejskich, które podpisały lub zobowiązały się podpisać umowy partnerskie, a także do władz miejskich uczestniczących w innych formach partnerstwa wspierających współpracę i powiązania kulturowe.

Maksymalna kwota dotacji

Maksymalna kwota dotacji na projekt w ramach Partnerstwa miast wynosi **25 000 EUR**.

Procedura wyboru

Oprócz opisanych wyżej ogólnych kryteriów kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru i przyznania (zob. pkt 5) projekty muszą spełniać następujące szczegółowe kryteria kwalifikowalności dla projektów w zakresie Partnerstwa miast.

Szczegółowe kryteria dla projektów w zakresie Partnerstwa miast

A. Wnioskodawca i partnerzy

- **Rodzaj organizacji:** Miasta lub władze miejskie lub władze lokalne na innym szczeblu lub ich komitety do spraw partnerstwa bądź inne organizacje nienastawione na zysk reprezentujące samorzady terytorialne.
- **Liczba partnerów:** W projekcie muszą brać udział władze miejskie z co najmniej 2 kwalifikujących się krajów, z których co najmniej jeden jest państwem członkowskim UE.

B. Charakter i zakres projektu

- **Lista uczestników:** W projekcie musi uczestniczyć co najmniej 25 zaproszonych uczestników. „Zaproszeni uczestnicy” oznaczają delegacje podróżujące ze strony partnerów z kwalifikujących się krajów innych niż państwo partnerskie goszczące w ramach Partnerstwa miast. z.
- **Miejsce:** Partnerstwo miast musi mieć miejsce w jednym z kwalifikujących się krajów, które uczestniczą w projekcie.
- **Okres kwalifikowalności / czas trwania projektu:** Rozpoczęcie projektu musi nastąpić w odpowiednim okresie kwalifikowalności, który zależy od terminu zakończenia działania, w ramach którego składa się wniosek (zob. pkt 3.2). Maksymalny czas trwania spotkania: **21 dni**.

Działanie Sieci miast

Władze miejskie i stowarzyszenia współpracujące przy wspólnym temacie w perspektywie długoterminowej mogą chcieć tworzyć sieci miast w celu zapewnienia większej trwałości w zakresie współpracy. Wydaje się, że tworzenie między miastami sieci dotyczących zagadnień interesujących dla wszystkich stron jest ważnym środkiem umożliwiającym wymianę dobrych praktyk.

Partnerstwo zapewnia silną więź między miastami – dlatego **potencjał sieci** opartych na związkach między wieloma miastami należy wykorzystać do rozwijania między nimi **długotrwałej współpracy tematycznej**. Komisja Europejska wspiera rozwój tych sieci, które mają znaczenie w kontekście zapewniania usystematyzowanej, intensywnej i wielowymiarowej współpracy między miastami partnerskimi, a tym samym pomagają zapewnić maksymalne oddziaływanie Programu.

Oczekuje się, że projekty w zakresie Sieci miast:

- będą integrować szereg działań w ramach co najmniej czterech wydarzeń dotyczących projektu; oczekuje się, że takie wydarzenia poświęcone sieciom miast są ograniczone konkretnym terminem i obejmują różne rodzaje działań skupionych wokół tematów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, które mają być poruszane w kontekście celów lub wieloletnich priorytetów Programu;

- będą skierowane do określonych grup docelowych, dla których wybrane tematy mają szczególne znaczenie, oraz będą angażować członków społeczności aktywnych w danym obszarze tematycznym (tj. specjalistów, stowarzyszenia lokalne, obywateli i grupy obywateli, których temat bezpośrednio dotyczy itp.);
- będą mobilizować obywateli z całej Europy: w projekcie musi uczestniczyć co najmniej 30% zaproszonych uczestników; „Zaproszeni uczestnicy” oznaczają delegacje podróżujące ze strony partnerów z kwalifikujących się krajów innych niż państwo partnerskie goszczące w ramach Partnerstwa miast¹⁰;
- będą służyć jako podstawa dla przyszłych inicjatyw i działań między uczestniczącymi miastami, związanych z poruszonymi zagadnieniami lub ewentualnie z późniejszymi tematami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Maksymalna kwota dotacji

Maksymalna kwota dotacji na projekt w ramach Partnerstwa miast wynosi 150 000 EUR.

Procedura wyboru

Oprócz opisanych wyżej ogólnych kryteriów kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru i przyznania (zob. pkt 5) projekty muszą spełniać następujące szczegółowe kryteria kwalifikowalności dla projektów w zakresie Sieci miast.

Szczegółowe kryteria dla projektów w zakresie Sieci miast:

A. Wnioskodawca i partnerzy

- **Rodzaj organizacji:** miasta/władze miast lub ich komitety bądź sieci do spraw partnerstwa; inne poziomy samorządów terytorialnych/władz regionalnych; federacje/stowarzyszenia samorządów terytorialnych; organizacje nienastawione na zysk reprezentujące samorządy terytorialne; inne organizacje zaangażowane w projekt mogą obejmować też organizacje społeczeństwa obywatelskiego nienastawione na zysk.
- **Liczba partnerów:** W projekcie muszą brać udział władze miejskie z co najmniej 4 kwalifikujących się krajów, z których co najmniej dwa są państwami członkowskimi UE.

B. Charakter i zakres projektu

- **Miejsce przeprowadzenia i liczba działań:** Działania muszą być prowadzone w różnych kwalifikujących się krajach partnerskich objętych programem. W każdym projekcie należy przewidzieć co najmniej 4 wydarzenia.
- **Okres kwalifikowalności / czas trwania projektu:** Rozpoczęcie projektu musi nastąpić w odpowiednim okresie kwalifikowalności (zob. pkt 3.2). Maksymalny czas trwania projektu wynosi 24 miesiące.

---

¹⁰ Co najmniej 30% uczestników projektów musi odbyć podróż z krajów kwalifikujących się do udziału w Programie do krajów goszczących w ramach Partnerstwa miast. Dopuszcza się uczestników z krajów innych niż te, w których partnerzy projektu mają swoją siedzibę, pod warunkiem że uczestnicy ci pochodzą z kwalifikujących się krajów w ramach Programu „Europa dla obywateli”.

Działanie Projekty społeczeństwa obywatelskiego

Celem działania jest wspieranie projektów promowanych przez transnarodowe partnerstwa i sieci bezpośrednio angażujące obywateli. Projekty te mają umożliwić obywatelom o zróżnicowanych poglądach **czynny** udział – w ramach działań bezpośrednio związanych ze strategiami UE – w procesie kształtowania polityki Unii w dziedzinach związanych z celami Programu. Dla przypomnienia: może się to odbywać na wszystkich etapach, z udziałem wszystkich instytucjonalnych partnerów w dyskusji, i obejmować w szczególności: działania w zakresie opracowywania Programu, zapewnianie wsparcia podczas etapu przygotowawczego i negocjowania wniosków dotyczących polityki, zapewnianie informacji zwrotnej w kwestii istotnych realizowanych inicjatyw. W tym celu w ramach wspomnianych projektów obywatele zostaną poproszeni o współdziałanie lub prowadzenie debat dotyczących wieloletnich tematów priorytetowych Programu na szczeblu lokalnym i europejskim.

Projekt powinien obejmować stymulowanie i organizowanie refleksji, debat lub innych działań związanych z wieloletnimi tematami priorytetowymi programu oraz proponowanie **praktycznych** rozwiązań, które można znaleźć w drodze współpracy lub koordynacji w skali europejskiej, a także zapewniać konkretne powiązanie ze wspomnianym wyżej procesem kształtowania polityki. Projekty powinny angażować w realizację dużą liczbę obywateli i mieć na celu ustanowienie podstaw tworzenia długotrwałej sieci między wieloma organizacjami działającymi w tym obszarze, a także zachęcanie do jej rozwijania.

W ramach działania wspierane są projekty realizowane przez transnarodowe partnerstwa promujące możliwości w zakresie solidarności, społecznego zaangażowania i wolontariatu na poziomie Unii.

Projekt społeczeństwa obywatelskiego musi obejmować co najmniej dwa z następujących rodzajów działań:

- promowanie zaangażowania społecznego i solidarności: działania mogące promować debatę/kampanie/działania w zakresie zagadnień stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania w szerszych ramach praw i obowiązków obywateli Unii oraz nawiązywać do europejskiej agendy politycznej i procesu kształtowania polityki;
- gromadzenie opinii: działania mające na celu gromadzenie indywidualnych opinii obywateli, sprzyjające podejściu oddolnemu (w tym wykorzystywaniu serwisów społecznościowych, seminariów internetowych itp.) i umiejętności korzystania z mediów;
- wolontariat: działania promujące solidarność między obywatelami Unii i poza jej granicami.

Maksymalna kwota dotacji

Maksymalna kwalifikowalna kwota dotacji na Projekt społeczeństwa obywatelskiego wynosi: 150 000 EUR.

Procedura wyboru

Oprócz opisanych wyżej ogólnych kryteriów kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru i przyznania (zob. pkt 2.1–2.3) projekty muszą spełniać następujące szczegółowe kryteria kwalifikowalności dla Projektów społeczeństwa obywatelskiego.

Szczegółowe kryteria dla Projektów społeczeństwa obywatelskiego:

A. Wnioskodawca i partnerzy

- **Rodzaj organizacji:** organizacje nienastawione na zysk, w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego, instytucje edukacyjne, kulturalne lub badawcze, inne organizacje zaangażowane w projekt obejmują także publiczne władze lokalne lub regionalne.

- **Liczba partnerów:** W projekcie muszą brać udział organizacje z co najmniej 3 kwalifikujących się krajów, z których co najmniej dwa są państwami członkowskimi UE.

B. Charakter i zakres projektu

– **Miejsce przeprowadzenia działań:** Działania muszą być prowadzone w jednym z kwalifikujących się krajów.

- **Okres kwalifikowalności /czas trwania projektu:** Rozpoczęcie projektu musi nastąpić w odpowiednim okresie kwalifikowalności (zob. pkt 3.2). Maksymalny czas trwania projektu wynosi 18 miesięcy.

ROZDZIAŁ III – WARUNKI FINANSOWE I UMOWNE

Podobnie jak wszystkie inne dotacje Unii Europejskiej, wkłady finansowe przyznawane w ramach Programu podlegają przepisom rozporządzenia finansowego nr 2018/1046¹¹ mającym zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zgodnie z ogólnymi warunkami mającymi zastosowanie do dotacji Komisji Europejskiej. Ich stosowanie jest obowiązkowe.

Kwota dotacji

Należy zauważyć, że kwota określona w umowie o udzielenie dotacji/ decyzji o udzieleniu dotacji jest kwotą maksymalną, która w żadnym razie nie może zostać zwiększona. EACEA określi kwotę końcowej płatności na rzecz beneficjenta na podstawie sporządzonego przez niego sprawozdania końcowego.

Zasada współfinansowania

Współfinansowanie oznacza, że środki niezbędne do przeprowadzenia działania nie mogą być zapewnione wyłącznie w formie dotacji unijnej. Dotacja Unii nie może pokrywać całkowitych kosztów projektu¹².

Decyzja o udzieleniu dotacji i umowa o udzielenie dotacji

Kiedy projekt zostanie zatwierdzony, beneficjent otrzymuje decyzję o udzieleniu dotacji albo umowę o udzielenie dotacji w zależności od miejsca, w którym prowadzi zarejestrowaną działalność:

- **Decyzja o udzieleniu dotacji:** jednostronny dokument stwierdzający przyznanie dotacji beneficjentowi. W przeciwieństwie do umowy o udzielenie dotacji beneficjent nie musi podpisywać decyzji o udzieleniu dotacji i może rozpocząć działanie niezwłocznie po otrzymaniu potwierdzenia/powiadomienia o udzieleniu dotacji. Decyzja o udzieleniu dotacji przyspiesza zatem cały proces. Decyzja o udzieleniu dotacji ma zastosowanie do beneficjentów posiadających siedzibę w UE.
- **Umowa o udzielenie dotacji** musi zostać podpisana przez beneficjenta i zwrócona niezwłocznie EACEA. EACEA jest ostatnią stroną podpisującą umowę. *Umowa o udzielenie dotacji* ma zastosowanie do beneficjentów mających siedzibę poza UE.

---

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, PE/13/2018/REV/1, Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1–222.

¹² Dotacja jest obliczana według systemu finansowania płatności ryczałtowych w podziale na „transze”. Te same parametry obowiązują w odniesieniu do wszystkich państw uczestniczących. Płatności ryczałtowe ustanowiono w taki sposób, aby uniknąć finansowania całego kosztu projektu. Beneficjent nie musi przedstawiać dowodu współfinansowania w ramach wniosku o dotację i nie jest wymagany żaden procentowy udział współfinansowania.

Wzór decyzji o udzieleniu dotacji i umowy o udzielenie dotacji będzie dostępny na poniższej stronie internetowej: http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Ogólne warunki mające zastosowanie do decyzji o udzieleniu dotacji/ umowy o udzielenie dotacji są dostępne w zakładce „Documents register” na stronie internetowej EACEA https://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/document-register_en.

Obowiązki wynikające z decyzji o udzieleniu dotacji i umowy o udzielenie dotacji

Składając formularz wniosku o dotację, wnioskodawca zobowiązuje się do przestrzegania wszystkich warunków określonych w przewodniku programowym, w tym ogólnych warunków załączonych do **decyzji o udzieleniu dotacji/ umowy o udzielenie dotacji**.

Każdy wniosek o zmianę decyzji o udzieleniu dotacji/ umowy o udzielenie dotacji należy przekazać EACEA zgodnie z postanowieniami umowy o udzielenie dotacji/ decyzji o udzieleniu dotacji. Wniosek należy przekazać EACEA na piśmie do zatwierdzenia najpóźniej miesiąc przed końcem projektu. Nie dopuszcza się zmian, które mają wpływ na główną koncepcję planowanych działań. Wszelkie zmiany w planowanych działaniach bez wcześniejszego uzyskania zgody EACEA mogą prowadzić do anulowania dotacji.

Zasada niedziałania wstecz

Nie można przyznać z mocą wsteczną dotacji na projekty już zakończone.

Projektu nie można rozpocząć przed podpisaniem umowy o udzieleniu dotacji lub powiadomieniem o decyzji o udzieleniu dotacji, gdyż w tym przypadku koszty nie są uznawane za kwalifikowalne.

Dotację można udzielić na projekt, który już się rozpoczął, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać konieczność rozpoczęcia projektu przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji lub powiadomieniem o decyzji o udzieleniu dotacji.

W takich przypadkach koszty kwalifikujące się do finansowania nie mogą być poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji.

Zasada nielączenia dotacji

Na każde działanie można otrzymać tylko jedną dotację z budżetu Unii. W żadnym wypadku te same koszty nie mogą być finansowane dwukrotnie z budżetu Unii. W tym celu wnioskodawcy muszą wskazać w swoim wniosku źródła i kwoty finansowania unijnego, które otrzymali lub o które wnioskowali w odniesieniu do tego samego działania lub jego części w tym samym roku budżetowym, a także wszelkie inne finansowanie, które otrzymali lub o które wnioskowali w odniesieniu do tego samego działania.

Dotrzymywanie terminów

Jeżeli beneficjent zamierza przedłożyć swój projekt w taki sposób, że będzie się on kończył po upływie terminu wyznaczonego w decyzji o udzieleniu dotacji / umowie o udzielenie dotacji, musi skierować do EACEA oficjalny wniosek, zachowując przy tym maksymalny czas trwania przewidziany w odniesieniu do każdego działania. We wniosku należy wyjaśnić przyczyny opóźnienia i zaproponować

zmodyfikowany harmonogram. EACEA rozpatrzy wniosek i – w razie jego akceptacji – wyśle beneficjentowi zmianę decyzji/umowy.

Ponadto wnioski o przedłużenie projektu **powyżej trzech miesięcy** NIE będą akceptowane.

Mechanizmy finansowania

Dotacja jest obliczana według kosztów ponoszonych przez Unię oraz **systemu finansowania płatności ryczałtowych** w podziale na „transze”. Te same parametry obowiązują w odniesieniu do wszystkich państw uczestniczących.

Płatności ryczałtowe i koszty jednostkowe obejmują wszystkie koszty kwalifikowalne w ramach działań, to znaczy¹³:

- koszty personelu bezpośrednio związane z działaniem;
- koszty podróży i pobytu uczestników wydarzeń;
- wynajem pomieszczenia/tłumaczenie ustne/tłumaczenie pisemne niezbędne do realizacji wydarzeń;
- koszty komunikacji/rozpowszechniania związane z wydarzeniami;
- koszt koordynacji wynikający z udziału wielu organizacji;
- koszty badań i narzędzi informatycznych niezbędnych do działań przygotowawczych w ramach działań 1 i 2.3.

W przypadku Partnerstwa miast płatność ryczałtowa opiera się wyłącznie na liczbie zaproszonych uczestników, to znaczy „zaproszonych uczestników” będących delegacjami podróżującymi ze strony partnerów z kwalifikujących się krajów innych niż państwo partnerskie goszczące w ramach Partnerstwa miast.

W przypadku pozostałych komponentów/działań płatność ryczałtowa i koszty jednostkowe opierają się na trzech parametrach stanowiących zasadnicze elementy wszystkich działań obywatelskich: liczbie uczestników, liczbie państw uczestniczących i liczbie zorganizowanych wydarzeń, bez bezpośredniego wpływu na format działań.

Początkowo płatność ryczałtowa i koszty jednostkowe są ustalane poprzez uwzględnienie liczby uczestników oraz liczby krajów, a następnie (w przypadku kilku zdarzeń lub działań) sumuje się płatności ryczałtowe odpowiadające każdemu wydarzeniu/działaniu.

W przypadku projektów w ramach komponentu 1 (pamięć o przeszłości Europy) i 2.3 (projekty społeczeństwa obywatelskiego) przydatne może okazać się przewidzenie działań przygotowawczych, badawczych lub związanych z sieciami społecznościowymi. W tym celu w systemie przewidziano ograniczenie płatności ryczałtowych w zależności od liczby uczestników tych działań. Kwoty te obejmują wszystkie działania przygotowawcze łącznie; innymi słowy płatność ryczałtowa powiązana jest z łączną liczbą uczestników, a nie z liczbą zrealizowanych działań przygotowawczych. Do jednego projektu można przypisać tylko jedną płatność ryczałtową tego rodzaju.

---

¹³ Decyzja Komisji C(2013) 7180 z dnia 31 października 2013 r. o zezwoleniu na wykorzystanie płatności ryczałtowych na potrzeby programu „Europa dla obywateli” (ang. *Commission Decision C(2013) 7180 of 31.10.2013 authorising the use of lump sums for the Europe for Citizens Programme*) – <https://www.mecd.gob.es/dam/jcr:166ac3f7-4986-405d-9b34-d0c6eee563d1/commission-decision.pdf>

Z systemem płatności ryczałtowych / kosztów jednostkowych wiąże się pięć wymogów:

- a. **Jedność:** System zapewnia jedno podejście do wszystkich działań w ramach Programu niezależnie od ich specyfiki (z wyjątkiem działania Partnerstwo miast).
- b. **Prostota:** System nie wymaga żadnych obliczeń; jest przeznaczony do natychmiastowego wykorzystania.
- c. **Przejrzystość:** System jest przejrzysty: pozwala na natychmiastowe określanie kwoty dotacji *ex-ante* lub *ex-post*.
- d. **Równe traktowanie:** Traktując wszystkich kandydatów – niezależnie od ich kraju pochodzenia – w oparciu o te same parametry, system jest niedyskryminujący.
- e. **Wydajność:** System umożliwia szybsze przetwarzanie sprawozdań końcowych i w związku z tym szybszą płatność.

6. PROCEDURY PŁATNOŚCI

6.1. PŁATNOŚCI ZALICZKOWE

Kiedy projekt zostanie zatwierdzony przez EACEA, beneficjent otrzymuje decyzję o udzieleniu dotacji lub umowę o udzielenie dotacji wystawioną w euro i precyzującą warunki oraz wysokość dofinansowania.

Płatność zaliczkowa ma na celu zapewnienie beneficjentowi przepływu środków pieniężnych. EACEA może wymagać od beneficjenta, któremu udzielono dotacji przekraczającej kwotę 60 000 EUR, zapewnienia z wyprzedzeniem zabezpieczenia płatności zaliczkowych, w przypadku gdy zdolność finansowa zostanie oceniona jako niska, maksymalnie do wysokości kwoty płatności zaliczkowej, w celu ograniczenia ryzyka finansowego związanego z wypłaceniem płatności zaliczkowych.

6.1.1. Kwota płatności zaliczkowych w podziale na komponent/działanie

Płatności zaliczkowe nie mają zastosowania do projektów w zakresie Partnerstwa miast.

W przypadku Sieci miast, Pamięci o przeszłości Europy i Projektów społeczeństwa obywatelskiego płatności zaliczkowe mogą wynieść od 40% do 70% dotacji. Płatność zaliczkowa zostanie wykonana w terminie **30 dni** od dnia podpisania przez EACEA umowy (**w przypadku umowy o udzielenie dotacji**) i od dnia powiadomienia o decyzji o udzieleniu dotacji (**w przypadku decyzji o udzieleniu dotacji**).

6.1.2. Zabezpieczenie płatności zaliczkowych

W przypadku gdy zdolność finansowa wnioskodawcy jest niezadowalająca, EACEA może wymagać od organizacji, której udzielono dotacji przekraczającej kwotę 60 000 EUR, zapewnienia najpierw zabezpieczenia płatności zaliczkowych, maksymalnie do wysokości kwoty płatności zaliczkowej, w celu ograniczenia ryzyka finansowego związanego z wypłaceniem płatności zaliczkowych. Celem zabezpieczenia jest udzielenie przez bank lub instytucję finansową nieodwołalnego zabezpieczenia bądź występowanie przez te podmioty w charakterze odpowiadającego w pierwszej kolejności poręczyciela zobowiązań beneficjenta w ramach umowy o udzielenie dotacji / decyzji o udzieleniu dotacji.

Przedmiotowego zabezpieczenia finansowego (w euro) udziela zatwierdzony bank lub instytucja finansowa z siedzibą w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku gdy beneficjent ma siedzibę w państwie trzecim, EACEA może wyrazić zgodę, aby bank lub instytucja finansowa z siedzibą w tym państwie udzieliły takiego zabezpieczenia, jeżeli EACEA uzna, że

wspomniany bank lub instytucja zapewnia zabezpieczenia i właściwości równorzędne z zabezpieczeniami i właściwościami zabezpieczeń udzielanych przez banki lub instytucje finansowe z siedzibą w państwie członkowskim.

Zabezpieczenie może zostać zastąpione solidarnym zabezpieczeniem osoby trzeciej lub solidarnym, nieodwołalnym i bezwarunkowym zabezpieczeniem beneficjentów danego działania, którzy są stroną tej samej umowy o udzielenie dotacji / decyzji o udzieleniu dotacji, po zatwierdzeniu przez EACEA. Kwot zamrożonych na rachunkach bankowych nie uznaje się za zabezpieczenia finansowe.

Zabezpieczenie jest uwalniane w miarę stopniowego rozliczania płatności zaliczkowych w ramach płatności salda końcowego na rzecz beneficjenta, zgodnie z warunkami ustanowionymi w umowie o udzielenie dotacji / decyzji o udzieleniu dotacji.

Wymóg ten nie ma zastosowania do organów publicznych, przy czym gwarancji nie można wymagać w przypadku niskiej wartości dotacji (poniżej 60 000 EUR).

6.2. PŁATNOŚĆ SALDA KOŃCOWEGO

6.2.1. Sprawozdanie końcowe

Dotację wypłaca się beneficjentowi po przedłożeniu EACEA i zaakceptowaniu przez nią wniosku o płatność załączonego do elektronicznego sprawozdania końcowego (e-raportu). E-raport jest dostępny za pośrednictwem Rejestru dla uczestników.

E-raport należy przedłożyć w ciągu **dwóch miesięcy** od zakończenia okresu kwalifikowalności; należy w nim umieścić opis wyników projektu w porównaniu z pierwotnymi celami. Aby otrzymać płatność końcową, beneficjent musi przedłożyć e-raport i uzasadnienia / obowiązkowe załączniki określone w ramach każdego działania zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi na następującej stronie internetowej: http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/beneficiaries-space_en

6.2.2. Obliczanie płatności końcowej

Jeżeli faktyczna liczba kwalifikujących się uczestników w przypadku projektów w zakresie Partnerstwa miast bądź liczba kwalifikujących się uczestników lub zaangażowanych państw w przypadku innych działań jest niższa niż zakładano we wnioskach dotyczących projektu, obniżenie dotacji zostanie obliczone według stałych „transzy” uczestników lub państw.

W każdym razie jeżeli liczba uczestników jest niższa od najniższej liczby odpowiadającej najmniejszej transzy płatności ryczałtowych (tj.: 25), nie można przyznać żadnego finansowania.

W stosownych przypadkach od beneficjenta wymagać się będzie zwrotu kwoty nadpłaconej przez EACEA w formie płatności zaliczkowej. W przypadku niewykonania lub oczywiście niewłaściwego wykonania działania zaplanowanego we wniosku dołączonym do decyzji lub umowy w sprawie finansowania, ostateczna kwota dotacji zostanie odpowiednio zmniejszona.

6.2.3. Zmniejszenie kwoty w związku z nienależyтым wykonaniem lub naruszeniem innych zobowiązań

Agencja może zmniejszyć maksymalną kwotę dotacji, jeżeli działanie nie zostanie wykonane należycie (tj. w przypadku nienależytego wykonania lub wykonania w sposób niewystarczający, wykonania częściowego lub opóźnionego) lub jeżeli naruszone zostało inne zobowiązanie wynikające z Umowy.

Kwota zmniejszenia będzie proporcjonalna do stopnia, w jakim działanie zostało wykonane nienależycie lub do powagi naruszenia.

6.3. KONTROLE

Projekty mogą być przedmiotem kontroli, audytu i oceny, zgodnie z postanowieniami decyzji o udzieleniu dotacji / umowy o udzielenie dotacji. Przedstawiciel prawny wyznaczony w organizacji, składając podpis, zobowiąże się do przedstawienia dowodu prawidłowego wykorzystania dotacji. Komisja Europejska, EACEA i Trybunał Obrachunkowy lub organ przez nie upoważniony mogą skontrolować wykorzystanie dotacji w dowolnym momencie obowiązywania decyzji o udzieleniu dotacji / umowy o udzielenie dotacji oraz w okresie pięciu lat od ostatniej płatności dokonanej przez EACEA i trzech lat w przypadku, gdy maksymalna kwota dotacji nie przekracza 60 000 EUR.

6.4. WŁASNOŚĆ/WYKORZYSTANIE WYNIKÓW DZIAŁANIA

Beneficjent udziela Komisji Europejskiej i EACEA prawa do swobodnego wykorzystywania wyników działania zgodnie z umową o udzielenie dotacji / decyzją o udzieleniu dotacji, pod warunkiem że nie narusza to jego obowiązków zachowania poufności lub istniejących praw własności intelektualnej i przemysłowej.

6.5. EKSPONOWANIE I JAWNOŚĆ

6.5.1. Ze strony beneficjentów

Wszystkie działania finansowane na podstawie Programu muszą przyczyniać się do promowania Programu, np. działaniom i produktom musi towarzyszyć wyraźna informacja, że otrzymały one wsparcie unijne.

Wsparcie Unii należy również wyraźnie zaznaczyć w kontaktach z mediami. Partnerzy projektu powinni wykorzystywać wszelkie możliwości, by zapewnić odpowiednią obsługę medialną (na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym) swoich działań, przed rozpoczęciem i w trakcie ich wdrażania.

Beneficjenci muszą wyraźnie zaznaczyć wkład Unii we wszystkich publikacjach lub w powiązaniu z działaniami, na które dotacja została przyznana.

W tym kontekście beneficjenci mają obowiązek wyeksponować informację o Programie we wszystkich swoich wydarzeniach, publikacjach, plakatach, programach i innych produktach wykonanych w ramach współfinansowanego projektu. Nazwy, logo i zastrzeżenie prawne można pobrać z następującej strony internetowej: https://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en

Jeżeli wymóg ten nie został w całości spełniony, dotacja beneficjenta może zostać pomniejszona zgodnie z postanowieniami umowy o udzielenie dotacji / decyzji o udzieleniu dotacji.

6.5.2. Ze strony Komisji Europejskiej lub EACEA

Wszelkie informacje o przyznaniu dotacji w ciągu roku budżetowego są publikowane na stronie internetowej instytucji Unii Europejskiej nie później niż dnia 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym, w odniesieniu do którego przyznano dotacje. Informacje te mogą być również publikowane z wykorzystaniem każdego innego stosownego środka przekazu, w tym również w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Beneficjent upoważnia EACEA lub Komisję Europejską do publikowania i rozpowszechniania w dowolnej formie, w tym także na stronach internetowych, następujących informacji:

- nazwy;
- adresu beneficjenta;
- wysokości przyznanej kwoty;
- charakteru i celu przyznania dotacji.

Na racjonalną i odpowiednio uzasadnioną prośbę beneficjenta EACEA może zrezygnować z publikacji, jeżeli ujawnienie wskazanych powyżej informacji stwarza ryzyko naruszenia chronionych w ramach Karty praw podstawowych Unii Europejskiej praw i wolności odnośnych osób lub przynosi szkodę interesom handlowym beneficjentów.

6.5.3. Waloryzacja i rozpowszechnianie wyników

Waloryzację można określić jako proces rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań w celu optymalizacji ich wartości, poprawy ich wpływu i udostępnienia ich jak największej liczbie obywateli europejskich. Skutki waloryzacji są trojakiego rodzaju:

Mobilizacja potencjału pojedynczych działań:

Każde działanie wspierane w ramach przedmiotowego Programu powinno uwzględniać niezbędne wysiłki na rzecz zapewnienia waloryzacji. Beneficjenci powinni przeprowadzać działania mające na celu zwiększenie widoczności projektów oraz poprawę znajomości i trwałości wyników projektów w ich państwach i za granicą. Mogą na przykład zachęcać do odpowiedniej obsługi medialnej. Mogą informować – oraz w miarę możliwości angażować – urzędników lokalnych, regionalnych, krajowych lub europejskich bądź wybranych przedstawicieli, a także biura przedstawicielstw Komisji Europejskiej w państwach członkowskich oraz sieci informacyjnej Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_en.htm). Mogą również zaplanować działania promocyjne / angażujące obywateli, takie jak wolontariat, t-shirty identyfikujące projekt lub międzynarodowe serwisy społecznościowe – fora dyskusyjne. Dzięki takim działaniom wyniki projektu nadal będą wykorzystywane i będą miały pozytywny wpływ na jak największą liczbę obywateli po zakończeniu projektu. Planując działania waloryzacyjne jako część działań, promotorzy zwiększą jakość swojej pracy i będą mieć aktywny wkład w ogólny wpływ Programu.

Systematyzacja Programu:

Program został stworzony z myślą o zapewnieniu jak największego wpływu, na przykład poprzez wyznaczenie priorytetów mających zastosowanie do całego Programu lub poprzez utworzenie sieci organizacji, które zdobyły doświadczenie w tym samym obszarze tematycznym. Horyzontalny komponent „waloryzacja” ma odgrywać szczególną rolę w tym obszarze.

Działania podejmowane przez Komisję Europejską:

Komisja Europejska utworzyła platformę widoczności dla projektów wybranych w ramach Programu na stronie internetowej <http://ec.europa.eu/programmes/europe-for-citizens/projects>, oferując tym samym przyjazną dla użytkowników bazę danych umożliwiającą różne opcje wyszukiwania (według kraju, komponentu, działania, roku) oraz możliwość generowania prezentacji lokalizacji beneficjentów i partnerów w formie geomapy, wraz z opisem celów projektów.

6.6. PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

Odpowiedź na jakiegokolwiek zaproszenie do składania wniosków obejmuje rejestrowanie i przetwarzanie danych osobowych (np. nazwy, adresu i CV). Dane te będą przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w

sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE¹⁴.

O ile nie wskazano inaczej, pytania i wszelkie wymagane dane osobowe niezbędne do oceny wniosku zgodnie z zaproszeniem do składania wniosków będą przetwarzane wyłącznie w tym celu przez pracowników działu „Europa dla obywateli” zatrudnionych w Agencji.

Komisja może zarejestrować dane osobowe w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania, w przypadku gdy beneficjent znajdzie się w jednej z sytuacji wspomnianych w art. 136 i 141 rozporządzenia (EU, Euratom) 2018/1046¹⁵. Aby dowiedzieć się więcej, należy zapoznać się z oświadczeniem o ochronie prywatności znajdującym się na stronie internetowej: https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/privacy_statement-eacea_grants.pdf

6.7. PODSTAWA PRAWNA

Do administrowania Programem i jego finansowania zastosowanie mają następujące przepisy wraz z wszelkimi późniejszymi aktualizacjami lub zmianami, którym mogą one podlegać:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, PE/13/2018/REV/1, Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1–222
- rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla obywateli” na lata 2014–2020;
- decyzja Komisji C(2013) 7180 final o zezwoleniu na wykorzystanie stawek jednostkowych i płatności ryczałtowych na potrzeby programu „Europa dla obywateli” (ang. Commission Decision C(2013) 7180 final authorising the use of unit costs and lump sums for the Europe for Citizens Programme).

---

¹⁴ Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39–98, data wejścia w życie 11.12.2018.

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1046>

ZAŁĄCZNIK I: PRZEGLĄD KRYTERIÓW KWALIFIKOWALNOŚCI

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI	KOMPONENT 1 – PAMIĘĆ O PRZESZŁOŚCI EUROPY	KOMPONENT 2 – DEMOKRATYCZNE ZAANGAŻOWANIE I UCZESTNICTWO OBYWATELSKIE		
		2.1 Partnerstwo miast	2.2 Sieci miast	2.3 Projekty społeczeństwa obywatelskiego
A. WNIOSKODAWCA I PARTNERZY				
A.1 STATUS PRAWNY: WSZYSCY wnioskodawcy/partnerzy muszą być albo ORGANAMI PUBLICZNYMI albo ORGANIZACJAMI NIENASTAWIONYMI NA ZYSK posiadającymi osobowość prawną				
A.2 WSZYSCY wnioskodawcy/partnerzy muszą mieć SIEDZIBĘ w jednym z kwalifikujących się państw uczestniczących w Programie				
A.3 RODZAJ organizacji: Jak podkreślono w statucie organizacji, misja musi być zgodna z celami określonymi w programie Europa dla Obywateli, z celami komponentu i działania, zgodnie z którymi złożono wniosek projektowy. UWAGA: Organizacje otrzymujące dotacje na działalność w ramach programu Europa dla Obywateli nie kwalifikują się jako główni wnioskodawcy ubiegający się o dotacje na rzecz projektów.				
ORGANY PUBLICZNE lub ORGANIZACJE NIENASTAWIONE NA ZYSK POSIADAJĄCE OSOBOWOŚĆ PRAWNĄ	<p>WNIOSKODAWCY/PARTNERZY:</p> <p>Publiczne samorządy terytorialne / władze regionalne</p> <p>Organizacje nienastawione na zysk, w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Stowarzyszenia ocalałych</p> <p>Organizacje kulturalne/młodzieżowe/edukacyjne/badawcze</p>	<p>WNIOSKODAWCY/PARTNERZY:</p> <p>Miasta / władze miejskie</p> <p>Organy lokalne innego szczebla</p> <p>Komitety do spraw partnerstwa reprezentujące samorządy terytorialne</p> <p>Organizacje nienastawione na zysk reprezentujące samorządy terytorialne</p>	<p>Miasta / władze miejskie</p> <p>Komitety lub sieci miast partnerskich</p> <p>Inne poziomy samorządów terytorialnych / władz regionalnych</p> <p>organizacje nienastawione na zysk reprezentujące samorządy terytorialne;</p> <p>inne organizacje zaangażowane w projekt mogą obejmować też organizacje społeczeństwa obywatelskiego nienastawione na zysk.</p>	<p>Organizacje nienastawione na zysk w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Instytucje edukacyjne, kulturalne lub badawcze</p> <p>Inne organizacje zaangażowane w projekt obejmują także publiczne władze lokalne lub regionalne.</p>
A.4 MINIMALNA LICZBA PARTNERÓW zaangażowanych w projekt (tj. państw uczestniczących), z których CO NAJMNIEJ JEDNO jest państwem członkowskim UE;				
Co najmniej 1 państwo członkowskie UE	X	X		
Co najmniej 2 państwa członkowskie UE			X	X
Co najmniej 2 kwalifikujące się kraje		X		
Co najmniej 3 kwalifikujące się kraje				X
Co najmniej 4 kwalifikujące się kraje			X	
B. CHARAKTER I ZAKRES PROJEKTU				

B.1 LICZBA UCZESTNIKÓW: MINIMALNA LICZBA w podziale na projekt				
	Nie dotyczy	25 <i>zaproszonych</i> uczestników		Nie dotyczy
B.2 Liczba działań: Działania muszą być prowadzone w jednym z kwalifikujących się krajów uczestniczących w Programie				
Minimalna liczba wydarzeń na projekt	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Co najmniej 4 wydarzenia	Nie dotyczy
B3: OKRES KWALIFIKOWALNOŚCI/ CZAS TRWANIA PROJEKTU – Rozpoczęcie projektu musi nastąpić w odpowiednim okresie kwalifikowalności				
Maksymalny czas trwania projektu	18 miesięcy	21 dni (maksymalny czas trwania wydarzenia związanego z partnerstwem miast)	24 miesiące	18 miesięcy

ZAŁĄCZNIK II: WYSOKOŚĆ STAWEK JEDNOSTKOWYCH I PŁATNOŚCI RYCZAŁTOWE

Stawki jednostkowe: Stawka jednostkowa opiera się na dwóch parametrach stanowiących główne elementy działania w ramach projektu: liczbie uczestników oraz liczbie zaangażowanych krajów. Kwotę tę ustala się poprzez by zestawienie liczby uczestników z liczbą krajów.

TABELA 1

STAWKI JEDNOSTKOWE DLA DZIAŁANIA 1. PAMIĘĆ O PRZESZŁOŚCI EUROPY; 2.2. SIECI MIAST ORAZ 2.3 PROJEKTY SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Liczba uczestników →	25/50	51/75	76/100	101/125	126/150	151/175	176/200	201/225	226/250	251/275	276/300	>300
Liczba krajów ↓												
1-3	12 600	15 120	17 640	20 160	22 680	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	37 800
4-6	15 120	17 640	20 160	22 680	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	40 320	40 320
7-9	17 640	20 160	22 680	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	40 320	42 840	42 840
10-12	20 160	22 680	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	40 320	42 840	45 360	45 360
13-15	22 680	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	40 320	42 840	45 360	47 880	47 880
>15	25 200	27 720	30 240	32 760	35 280	37 800	40 320	42 840	45 360	47 880	50 400	50 400

Działania przygotowawcze

Płatności ryczałtowe na działania przygotowawcze mają zastosowanie do działań **1 Pamięć o przeszłości Europy** oraz **2.3 Projekty społeczeństwa obywatelskiego**.

Kwoty te obejmują wszystkie działania przygotowawcze; innymi słowy płatność ryczałtowa powiązana jest z łączną liczbą uczestników, a nie z liczbą zorganizowanych działań przygotowawczych.

Do jednego projektu można przypisać tylko jedną płatność ryczałtową tego rodzaju działania.

W zakresie działań przygotowawczych kwoty te sumuje się z ustalonymi stawkami jednostkowymi odnoszącymi się do projektów (zob. TABELA 1).

TABELA 2

Łączna liczba uczestników w działaniach przygotowawczych	Płatność ryczałtowa (EURO)
≤ 5	2 270
$> 5 \text{ i } \leq 10$	5 290
$> 10 \text{ i } \leq 15$	7 560
> 15	10 080

PLATNOŚCI RYCZAŁTOWE NA DZIAŁANIE 2.1. PARTNERSTWO MIAST

Platność ryczałtowa opiera się na jednym parametrze, mianowicie liczbie zaproszonych uczestników.

TABELA 3

Liczba uczestników	Platność ryczałtowa (EURO)
>175	25 000
161/175	24 190
146/160	22 175
131/145	20 160
116/130	18 145
101/115	16 630
86/100	14 615
71/85	12 095
56/70	10 080
41/55	7 560
25/40	5 040